

Eljárásrend a külföldiek magyarországi foglalkoztatásának szabályairól

I. A külföldiek magyarországi foglalkoztatásának engedélyezésének szabályozása

- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló **1991. évi IV. törvény** (a továbbiakban: Flt.);
- 2024. január 1. napjával hatályba lépett a **2023. évi XC. törvény** a harmadik országbeli állampolgárok beutazására és tartózkodására vonatkozó általános szabályokról (továbbiakban (Btátv.),
- a törvény végrehajtási és részletszabályait megállapító **35/2024. (II.29.) Korm. rendelet**,
- a Magyarország által a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek tekintetében alkalmazott, a munkaerő szabad áramlásával összefüggő átmeneti szabályokról szóló **355/2007. (XII. 23.) Korm.rendelet**;
- a harmadik országbeli állampolgárok magyarországi foglalkoztatásának nem összevont kérelmezési eljárás alapján történő engedélyezéséről, az engedélyezési kötelezettség alóli mentességről, a fővárosi és megyei kormányhivatal munkaügyi központjának az összevont kérelmezési eljárásban való szakhatósági közreműködéséről, valamint a Magyarországon engedélymentesen foglalkoztatható harmadik országbeli állampolgárok magyarországi foglalkoztatásának bejelentéséről, és a munkabér megtérítéséről szóló **445/2013. (XI.28.) Korm.rendelet**.
- **181/2007. (VII. 6.) Korm. rendelet a harmadik országbeli állampolgár kutatókat fogadó kutatószervezetek akkreditációjáról, valamint a fogadási megállapodásról**
- **2007. évi I. törvény a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek beutazásáról és tartózkodásáról**
- **113/2007. (V. 24.) Korm. rendelet a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi I. törvény végrehajtásáról**

II. Alapfogalmak

Szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személy¹: a magyar állampolgár kivételével az EGT-állampolgár², az EGT-állampolgár családtagja, annak az EGT-állampolgárt kísérő vagy hozzá csatlakozó személynek, aki – abban az országban, ahonnan érkeznek – az EGT-állampolgár eltartottja volt, vagy vele egy háztartásban élt, illetve akiről súlyos egészségügyi okból az EGT-állampolgár személyesen gondoskodik és a hatóság a családtagként való beutazását és tartózkodását engedélyezi.

¹ Európai Unió tagállamának állampolgára; - Az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes más állam: Izland, Liechtenstein, Norvégia állampolgára; - Svájc állampolgára (amely ugyan nem tagja az Európai Gazdasági Térségnek, de az Európai Közösséggel és a tagállamokkal kötött szerződés alapján a személyek szabad mozgása vonatkozásában azonos jogállású)

² Az Európai Unió tagállama: Ausztria, Belgium, Bulgária, Ciprus, Csehország, Dánia, Egyesült Királyság, Észtország, Finnország, Franciaország, Görögország, Hollandia, Horvátország, Írország, Lengyelország, Lettország, Litvánia, Luxemburg, Magyarország, Málta, Németország, Olaszország, Portugália, Románia, Spanyolország, Svédország, Szlovákia, Szlovénia

Családtag:

- az EGT-állampolgár házastársa,
- az EGT-állampolgár vagy házastársa 21. életévet be nem töltött vagy eltartott leszármazója,
- ha a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi I. törvény másként nem rendelkezik – az EGT-állampolgár vagy házastársa eltartott felmenője, valamint
- akinek az eljáró idegenrendészeti hatóság családtagként való beutazását és tartózkodását engedélyezi,
- az EGT-állampolgár élettársa, amennyiben magyar hatóság vagy az Európai Unió más tagállamának hatósága előtt regisztrált élettársi kapcsolatot létesített.

EGT-állampolgár: az Európai Unió tagállama és az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes más állam polgárának, továbbá az Európai Közösség és tagállamai, valamint az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban nem részes állam között létrejött nemzetközi szerződés alapján a szabad mozgás és tartózkodás joga tekintetében az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes állam állampolgárával azonos jogállású személy.

Harmadik országbeli állampolgár: a magyarországi munkavállalás szempontjából harmadik országbeli állampolgárnak azok a személyek számítanak, akik nem magyar állampolgárok, és nem is a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek.

III. Engedélymentesség esetei

Nincs szükség engedélyre:

- a külön jogszabály szerint **menekültként, oltalmazottként vagy menedékesként elismert**, továbbá a **bevándorolt vagy letelepedett jogállású személy** magyarországi munkavégzéséhez, továbbá
- **a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személy** magyarországi munkavégzéséhez;
- a szabad mozgás és tartózkodás jogával, valamint menedékjoggal nem rendelkező idegen állampolgár (a továbbiakban: harmadik országbeli állampolgár) Magyarországra e törvény rendelkezései szerint léphet be, Magyarország területén a Btátv. törvény rendelkezései szerint tartózkodhat, (SZTE esetében: kutató, hallgató, lektor, és családi együttélési célból)

EGT állampolgárok foglalkoztatása

A szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi I. törvény rendelkezése értelmében **nincsen szükség munkavállalási engedélyre** a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személy magyarországi foglalkoztatásához azaz:

- EGT-állampolgár (EU, Svájc, Norvégia, Izland és Lichtenstein állampolgárai),
- EGT-állampolgár családtagja,
- magyar állampolgár családtagja,

- EGT-állampolgárt vagy magyar állampolgárt kísérő vagy hozzá csatlakozó személy, aki a magyar állampolgár eltartottja, vagy vele legalább egy éve egy háztartásban él, illetve akiről súlyos egészségügyi okból a magyar állampolgár személyesen gondoskodik, továbbá – abban az országban, ahonnan érkeznek – az EGT-állampolgár eltartottja volt, vagy vele egy háztartásban élt, illetve akiről súlyos egészségügyi okból az EGT-állampolgár személyesen gondoskodik, és a hatóság családtagként való beutazását és tartózkodását engedélyezi.

EGT állampolgárok foglalkoztatása nem engedélyköteles, de köteles a munkáltató az illetékes Járási Hivatal felé a foglalkoztatás tényét fentiek szerint bejelenteni (HR KK Ny 16.62_a nyomtatvány).

Harmadik országbeli állampolgárok foglalkoztatása

Harmadik országbeli állampolgár Magyarországon a Szegedi Tudományegyetemmel munkavállalásra irányuló jogviszony keretében történő foglalkoztatásához az alábbiakban kiemelt fontosabb esetkörökben nem szükséges engedély:

- Magyarország területén működő oktatási intézménnyel **nappali tagozatos** tanulói, illetve **hallgatói** jogviszonyban álló személynek a jogviszony fennállása alatt történő munkavégzéséhez;
- **idegen nyelven történő** olyan **oktatási tevékenységhez**, amelyre - az oktatásért felelős miniszter igazolása szerint - az érintett államok illetékes miniszterei által aláírt nemzetközi oktatási program keretén belül kerül sor (LEKTOROK);
- naptári évenként **tíz munkanapnál nem hosszabb ideig** tartó, oktatási, tudományos vagy művészeti tevékenységéhez (megbízási szerződés);
- **kutató** olyan magyarországi kutatási tevékenységéhez, amelyet külön jogszabály rendelkezései szerint, akkreditált kutató szervezettel kötött fogadási megállapodás alapján végez;
- a **családegyesítő családtagja**, feltéve, hogy Btátv. rendelkezéseinek megfelel;
- Magyarországgal **szomszédos országból** származik és a Nemzetgazdasági Minisztérium közleményében meghatározott hiányszakmás foglalkoztatásokban dolgozik (**pl. ápoló**).

Az engedélymentesség bejelentése

A **foglalkoztató köteles** a foglalkoztatás helye szerint illetékes, állami foglalkoztatási szerv hatáskörében eljáró **járási hivatalnak bejelenteni** a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személy, valamint azon személy foglalkoztatását, akinek magyarországi foglalkoztatásához nincs szükség engedélyre.

A foglalkoztatás kezdő időpontját legkésőbb a foglalkoztatás megkezdésének napján, a foglalkoztatás megszűnését az azt követő napon kell bejelenteni.

A járási hivatal igazolja a bejelentés teljesítését, és a bejelentett adatokról nyilvántartást vezet.

A **foglalkoztató köteles a bejelentés tárgyát képező foglalkoztatási jogviszony létesítéséről és megszűnéséről szóló dokumentumot és igazolást a foglalkoztatási jogviszony megszűnését követő három évig megőrizni**, és az ellenőrzés során bemutatni.

IV. Harmadik országbeli állampolgár munkaviszony keretében történő foglalkoztatásának szabályai engedélyköteles foglalkoztatás esetén

Foglalkoztatási jogviszony létesítése esetén kiadható tartózkodási engedélyek

1.1. **VENDÉGMUNKÁSOK** (képzettséget nem, vagy alap-,/középfokú képzettséget igénylő munkakörökben, alkalmazottként itt tartózkodók részére)

- **SZEZONÁLIS** munkavállalás célú tartózkodási engedély
- **BERUHÁZÁS** megvalósítása céljából kiállított munkavállalási célú tartózkodási engedély
- **FOGLALKOZTATÁSI** célú tartózkodási engedély
- **VENDÉGMUNKÁS**-tartózkodási engedély

1.2. **MAGAS** szintű képzettséget igénylő munkakörökben való foglalkoztatás

- **MAGYAR KÁRTYA**
- **EU KÉK KÁRTYA**

1.3. **NEMZETI KÁRTYA** (ukrán és szerb állampolgárok)

1.4. **VÁLLALATON BELÜLI ÁTHELYEZÉS** célú tartózkodási engedély (EGT államon kívül letelepedett foglalkoztatótól történő áthelyezés egy azonos vállalatcsoporton belüli magyarországi szervezethez)

HOSSZÚ TÁVÚ MOBILITÁS (a vállalaton belül áthelyezett személyt feljogosítja egy második tagállam területén történő tartózkodásra és munkavállalásra)

1.5. **KIKÜLDETÉS** célú tartózkodási engedély

1.6. **CSALÁDI EGYÜTTÉLÉS BIZTOSÍTÁSA** célú tartózkodási engedély

A harmadik országbeli állampolgárok 180 napon belül 90 napot meghaladó tartózkodásához tartózkodási engedélyre van szükség. Fontos, hogy a tartózkodási engedély mindig valamilyen konkrét célhoz kötött. A tartózkodási célt a kérelem beadása előtt kell meghatározni a kérelmezőnek, és céltól függően igazolnia is szükséges azt (pl. munkavégzés célból, mint vendégmunkás esetében igazolni kell, hogy mely foglalkoztatónál milyen munkavégzési helyen, milyen munkakörben, milyen munkabér mellett szeretne dolgozni a kérelmező).

Munkavállalási engedély kiadásának egyik feltétele, hogy a foglalkoztató a harmadik országbeli állampolgár által ellátandó tevékenységre vonatkozóan érvényes munkaerőigénnyel rendelkezzen. Ennek érdekében **a foglalkoztató munkaerőigényt jelent be** abban a járási hivatalban, amelynek illetékességi területén a tervezett foglalkoztatás történik. (A munkaerőigény bejelentő HR KK Ny 16.62_b nyomtatvány)

A kérelmek elektronikus előterjesztésére jogosultak az engedélyért folyamodó külföldi állampolgárok (vagy helyettük meghatalmazott képviselőjük), valamint a külföldi ügyfelek helyett, meghatározott körben a foglalkoztatóknak is van lehetőségük a kérelmek előterjesztésére.

Elektronikus kérelem előterjesztés esetén a külföldi ügyfélnek elegendő egy alkalommal megjelennie a hatóság előtt a szükséges adminisztratív feladatok elvégzése és a biometrikus adatok rögzítése érdekében.

A rendszer az **enterhungary.gov.hu** internetes címen érhető el.

A kérelem engedélyezése esetén a tartózkodási engedélyt mindig meghatározott érvényességi idővel állítja ki a regionális igazgatóság. A külföldi az engedélyen szereplő célból az engedélyen szereplő időpontig jogosult Magyarországra beutazni (korlátlan számú ki- és beutazást biztosítva) és Magyarországon tartózkodni.

Amennyiben a kérelem nem felel meg a jogszabály előírásainak, a hatóság a kérelem elutasításáról rendelkezik, továbbá, ha az állapítható meg, hogy a Magyarország területén

tartózkodó harmadik országbeli állampolgár tartózkodásra a továbbiakban már nem jogosult, a tartózkodási engedély kérelmét elutasító vagy a tartózkodásra jogosító okmányát visszavonó határozatában a harmadik országbeli állampolgárt az Európai Unió tagállamainak és a többi schengeni tagállamnak a területéről kiutasítja. A regionális igazgatóság döntésével szemben (mind az elutasítás, mind pedig a visszavonás esetén) fellebbezésnek van helye.

A munkaerőigény bejelentőlapnak, illetve a fogadási megállapodásnak tartalmában meg kell egyeznie (pl. munkakör, alaphér, munkavégzés helye, stb.).

Amennyiben az adott munkakörre nincs kiközvetíthető munkaerő – és a kérelem, a foglalkoztató, valamint a harmadik országbeli állampolgár az egyéb feltételeknek is megfelel – a harmadik országbeli állampolgár magyarországi foglalkoztatását a kormányhivatal engedélyezi.

A tartózkodási engedély kiadása iránti kérelem előterjesztése (az „első” kérelem)

□ Főszabály, hogy a tartózkodási engedély kiállítása iránti kérelmet még a Magyarországra történő beutazás előtt a kérelmező állampolgársága, lakó- vagy szokásos tartózkodási helye szerinti magyar külképviseleten kell előterjeszteni. A kérelem neve tartózkodási engedély kiállítása/tartózkodási engedély átvételére jogosító vízum iránti kérelem („D” vízum kérelem).

□ Az (EU) 2018/1806 európai parlamenti és tanácsi rendelet II. mellékletében felsorolt állampolgársággal rendelkező, Magyarországon jogszerűen tartózkodó harmadik országbeli állampolgárok – amennyiben az általános tartózkodási feltételeknek megfelelnek – belföldön is előterjeszthetik a tartózkodási engedély kiadása iránti kérelmüket (vendégmunkások esetén csak első alkalommal). A kérelem személyesen, az ügyfél szálláshelye szerint illetékes regionális igazgatóságon vagy az Enter Hungary rendszeren keresztül is előterjeszthető.

□ A foglalkoztató/fogadó szervezet által is benyújthatók a

- beruházás megvalósítása céljából kiállított munkavállalási célú tartózkodási engedély, vendégmunkás-tartózkodási engedély,
- Nemzeti Kártya,
- vállalaton belüli áthelyezés célú tartózkodási engedély,
- EU Kék Kártya,
- Vállalati Kártya iránti kérelmek, amennyiben:
- a harmadik országbeli állampolgár még nem utazott be Magyarország területére vagy
- a harmadik országbeli állampolgár Magyarországon jogszerűen tartózkodik, és a Btátv. a Magyarországon tartózkodó harmadik országbeli állampolgár tartózkodási engedély kiadása iránti kérelmének belföldi benyújtását lehetővé teszi, továbbá
- a harmadik országbeli állampolgárral együtt kérelmező családtagok kérelmei (amennyiben a törvény lehetővé teszi, hogy a harmadik országbeli állampolgár tartózkodására további tartózkodási jogcím legyen alapítható).

Az engedély iránti kérelemhez csatolni szükséges a munkavállaló írásbeli hozzájáruló nyilatkozatát arra vonatkozóan, hogy tartózkodási engedély iránti kérelmét a foglalkoztató/fogadó szervezet terjessze elő. A foglalkoztató/fogadó szervezet nevében eljáró személynek a kérelem előterjesztésekor képviseleti jogosultságát igazolnia kell.

A foglalkoztatónak és a harmadik országbeli munkavállalónak **előzetes megállapodást** kell kötnie foglalkoztatásra irányuló jogviszony létesítésére (HR KK Ny 16.62_c Előzetes megállapodás). A megállapodás legfeljebb kétéves (EU kék kártya esetében négy év), határozott időtartamú foglalkoztatásra irányuló jogviszony létesítésére szólhat. A megállapodás kötelező érvényű állásajánlatnak minősül. Ha az engedély kiállításra kerül a harmadik országbeli állampolgár részére, a foglalkoztatásra irányuló jogviszonyt az előzetes megállapodásban foglalt feltételeknek megfelelően, valamint a tartózkodási engedély

időtartamának megfelelő időtartammal kell létrehozniuk. A felek ettől eltérő megállapodása érvénytelen.

Az SZTE a kutatási program keretében foglalkoztatott harmadik országbeli állampolgárral - a harmadik országbeli állampolgár kutatókat fogadó kutatószervezetek akkreditációjáról, valamint a fogadási megállapodásról szóló 181/2007. (VII. 6.) Korm. rendeletben foglaltak alapján- fogadási megállapodást köt a foglalkoztatás megkezdése előtt (HR KK Ny 16.62_d Fogadási megállapodás - kutató).

Amennyiben a munkáltató szeretné továbbfoglalkoztatni a munkavállalót ugyanabban a munkakörben és ugyanazon a munkavégzési helyen, erre az engedély meghosszabbításával lehetősége van. A tartózkodási engedély meghosszabbítása kizárólag Magyarországon kérelmezhető, az Enter Hungary területén keresztül. A tartózkodási engedély meghosszabbítása iránti kérelmet legkésőbb a tartózkodási engedély érvényességi idejének lejártát megelőző 45 nappal szükséges benyújtani.

IV.1. Engedély a munkaerő-piaci helyzet vizsgálata nélkül

A munkaerő-piaci helyzet vizsgálata nélkül kell az engedélyt kiadni: 445/2013. (XI.28.) Korm.rendelet 9. §- ban felsorolt esetekben.

Munkaerő-piaci helyzet vizsgálata nélküli engedély – a jogosultság feltételeinek igazolása – esetén a foglalkoztatónak nem kell a harmadik országbeli állampolgár által ellátandó tevékenységre vonatkozóan érvényes munkaerőigénnyel rendelkeznie.

IV.2. Foglalkoztatási célú tartózkodási engedély

Olyan összevont tartózkodási engedély, amely a kérelmezőt magyarországi foglalkoztatóval foglalkoztatási jogviszony létesítésére és magyarországi tartózkodásra jogosítja, vagy amelynek birtokában a kérelmező magyarországi foglalkoztatására belföldi foglalkoztatóval kötött megállapodás teljesítése érdekében harmadik országban letelepedett munkáltatóval fennálló munkaviszonya alapján kerül sor.

- érvényességi ideje: legfeljebb 2 év (a kormányhivatal szakhatósági állásfoglalásában szereplő időtartamig), amely legfeljebb 1 évvel meghosszabbítható, de a három évet nem haladhatja meg az érvényességi idő.

IV.3. MAGAS szintű képzettséget igénylő munkakörökben való foglalkoztatás

Magyar Kártya

Olyan összevont tartózkodási engedély, amelyet az a harmadik országbeli állampolgár kaphat, aki

- a foglalkoztatásra irányuló jogviszonya alapján, ellenérték fejében, más részére, illetve irányítása alatt tényleges munkát kíván végezni, vagy
- gazdasági társaság, szövetkezet vagy egyéb – jövedelemszerzési céllal létrejött – jogi személy tulajdonosaként, vezető tisztségviselőjeként az e tevékenységi körbe tartozó tevékenységén túl tényleges munkát végez, vagy
- akinek magyarországi foglalkoztatására belföldi foglalkoztatóval kötött megállapodás teljesítése érdekében harmadik országban letelepedett munkáltatóval fennálló munkaviszonya alapján kerül sor (DE! a megállapodásban részes vállalkozások nem tartoznak egy vállalkozáscsoporthoz) és

☐ és a fenti esetekben, olyan felsőfokú szakmai képesítéssel rendelkezik, amelyet a felsőoktatásért felelős miniszter – a szakképzésért felelős miniszterrel, a felnőttképzésért felelős miniszterrel, a foglalkoztatáspolitikáért felelős miniszterrel és a harmadik országbeli

állampolgárok magyarországi foglalkoztatásáért felelős miniszterrel egyetértésben – meghatározott, vagy

- d) aki hivatásos sportoló vagy hivatásos edző, vagy
- e) előadóművész, vagy
- f) Magyarországon nyilvántartásba vett filmgyártó vállalkozásnál tényleges munkát végző személy.

- érvényességi ideje: legfeljebb 3 év (a kormányhivatal szakhatósági állásfoglalásában szereplő időtartamig), mely alkalmanként legfeljebb 3 évvel meghosszabbítható.

EU Kék Kártya

Olyan tartózkodási engedély, amely magas szintű képzettséggel rendelkező birtokosát magyarországi tartózkodásra és egyúttal magyarországi foglalkoztatónál magas szintű képzettséget igénylő munkavállalásra jogosítja.

- érvényességi ideje: legfeljebb 4 év, mely alkalmanként legfeljebb 4 évvel meghosszabbítható.

A havi munkadíj mértéke nem lehet kevesebb, mint a tárgyévet megelőző második év – a Központi Statisztikai Hivatal által közzétett – nemzetgazdasági havi bruttó átlagkeresetének másfélszerese; általános orvos, szakorvos, gyógyszerész, szakgyógyszerész, optometrista, dietetikus és táplálkozási tanácsadó, gyógytornász, védőnő, mentőtiszt, ápoló (felsőfokú képzettséghez kapcsolódó), szülész(nő) (felsőfokú képzettséghez kapcsolódó) munkakörök esetén pedig nem lehet kevesebb, mint a tárgyévet megelőző második év – a Központi Statisztikai Hivatal által közzétett – nemzetgazdasági havi bruttó átlagkeresetének 1,2-szerese.

- eljárási határidő: 21 nap, de legkésőbb a kérelem benyújtásától számított 70 nap.

Nemzeti Kártya

Nemzeti Kártyát az a Bosznia-Hercegovina, Észak-macedón Köztársaság, Belarusz Köztársaság, Moldova, Montenegrói Köztársaság, Oroszországi Föderáció, Szerbia és Ukrajna állampolgára kaphat, akinek a tartózkodási célja, hogy a foglalkoztatásra irányuló jogviszonya alapján, ellenérték fejében, más részére, illetve irányítása alatt tényleges munkát végezzen, ideértve a munkaerő-kölcsönzés útján történő foglalkoztatást is.

- érvényességi ideje: legfeljebb 2 év, mely alkalmanként 3 évvel meghosszabbítható
- eljárási határidő: 21 nap, de legkésőbb a kérelem benyújtásától számított 70 nap.

IV.4. Családi együttélés biztosítása célú tartózkodási engedély

Családtagnak minősül:

- a harmadik országbeli állampolgár vagy a magyar állampolgár házastársa (ideértve a 2009. évi XXIX. törvény szerinti bejegyzett élettársát),
- a harmadik országbeli állampolgár házastársával közös kiskorú gyermeke (ideértve az örökbefogadott és nevelt gyermeket is),
- a harmadik országbeli állampolgár eltartott kiskorú gyermeke (ideértve az örökbefogadott és nevelt gyermeket is), aki felett szülői felügyeleti jogot gyakorol,
- a harmadik országbeli állampolgár vagy a magyar állampolgár házastársának eltartott kiskorú gyermeke (ideértve az örökbefogadott és nevelt gyermeket is), aki felett a házastárs szülői felügyeleti jogot gyakorol,
- a kiskorú magyar állampolgár felett szülői felügyeleti joggal rendelkező, a szülői felügyeleti jogát gyakorló, a magyar állampolgárral egy háztartásban élő személy.

A foglalkoztató is előterjesztheti családi együttélés biztosítása céljából a tartózkodási engedély iránti kérelmet, amennyiben a családdegysítő fél EU Kék Kártya, Nemzeti Kártya vagy

vállalaton belüli áthelyezés céljából kiállított tartózkodási engedéllyel rendelkezik, vagy az iránti kérelmet nyújtott be.

Nem kaphat családi együttélés biztosítása céljából tartózkodási engedélyt a harmadik országbeli állampolgár, ha a családtaggyesítő:

- vendég-önfoglalkoztatás célú tartózkodási engedéllyel legalább egy éve nem rendelkezik,
- szezonális munkavállalás célú tartózkodási engedéllyel rendelkezik,
- beruházás megvalósítása céljából kiállított munkavállalási célú tartózkodási engedéllyel rendelkezik,
- foglalkoztatási célú tartózkodási engedéllyel rendelkezik,
- vendégmunkás-tartózkodási engedéllyel rendelkezik,
- Fehér Kártyával rendelkezik,
- tanulmányi, képzési célú tartózkodási engedéllyel rendelkezik,
- gyakornoki tevékenység folytatása célú tartózkodási engedéllyel rendelkezik,
- önkéntes tevékenység folytatása célú tartózkodási engedéllyel rendelkezik,
- másik házastársa a családi együttélés biztosítása érdekében kiadott tartózkodási vízummal, illetve tartózkodási engedéllyel rendelkezik.

V. A külföldiek magyarországi foglalkoztatásának adójogi vonatkozásai

A külföldiek foglalkoztatásával kapcsolatban felmerült adójogi kérdések az egyedi esetekben külön-külön vizsgálandók a kettős adózás elkerüléséről szóló egyezmények figyelembevételével.

Ha az érintett országgal Magyarországnak van kettős adóztatás elkerüléséről szóló egyezménye, akkor az ott rögzített szabály felülírja a magyar adójogi előírásokat. Ekkor minden esetben országonként szükséges megvizsgálni azt, hogy a konkrét egyezmény az adott jövedelemtípusra milyen előírást tartalmaz.

- Ha az egyezmény hiánya, illetve a konkrét egyezmény előírása miatt belföldön adóköteles a kifizetés, akkor a magyar Szja tv. előírása szerint kell eljárni mind az adóelőleg, mind a jövedelem kifizetés igazolása tekintetében.

Abban az esetben, ha a kettős adóztatást kizáró egyezmény előírása szerint a jövedelem másik államban adóztatható, akkor a jövedelem adóelőleg levonása nélkül kifizethető, feltéve, hogy a magánszemély leadta az illetősége szerinti állam adóhatósága által kiadott illetőségi igazolást, valamint nyilatkozik, hogy a másik államban az adó-és járulékfizetési kötelezettségét teljesítette.

A külföldi illetőség igazolására a külföldi adóhatóság - az adómentességhez való jogosultság igazolására a nemzetközi szervezet - által kiállított okirat **angol nyelvű példánya, magyar nyelvű fordítása**, vagy ezek egyikéről készült másolat szolgál.

- Az illetőséget adóévenként akkor is igazolni kell, ha az illetőség a korábban benyújtott illetőség igazolás óta nem változott. Az illetőség igazolást az adóévben történt első kifizetés időpontját, az illetőség változása esetén a változást követő első kifizetés időpontját megelőzően kell átadni.

A külföldi magánszemélyek foglalkoztatása esetén szükséges **a magyar adóazonosító jel** igénylése függetlenül attól, hogy a kifizetés adóköteles lesz-e. Az illetékes adóhatóságnál adóazonosító jel igénylése érdekében főszabályként a foglalkoztatni kívánt magánszemély köteles eljárni (HR KK Ny 16.62_e Külföldi magánszemélyek foglalkoztatása Adatlap dóazonosító jelhez).

VI. A külföldiek magyarországi foglalkoztatásának társadalombiztosítással kapcsolatos kérdései

Társadalombiztosítási ellátásra való jogosultságot a külföldi magánszemély fő szabályként a fennálló jogviszony alapján, vagy külön erre irányuló megállapodás alapján szerezhethet.

A Magyarországra munkavállalási, jövedelemszerzési céllal érkező külföldi állampolgárok biztosítási jogviszonyára a Tbj. általános rendelkezéseit kell alkalmazni. Főszabályként a Tbj. 5.§-a alapján minden foglalkoztatott a kötelező biztosítás hatálya alá tartozik, tehát a foglalkoztatás első napjától biztosított és jogosult az egészségbiztosítási ellátások igénybevételére.

EU tagállamból érkezett biztosított esetén:

- Az egészségbiztosítási ellátások tagállamok közötti koordinációja a 883/2004 EK és a 987/2009/EK rendeletek alapján történik, melyek Magyarországon is kötelezően alkalmazandó jogszabályok és elsőbbséget élveznek a belső joggal szemben.
- A rendelet alapelve szerint a munkavállalóra annak az országnak a jogszabályai vonatkoznak – abban az országban biztosított – amelynek területén a munkát végzi. A rendelet főszabálya értelmében egy személy egyszerre csak az EGT egy tagállamában lehet biztosított, akkor is, ha egyidejűleg több tagállamban több munkavégzésre irányuló jogviszony keretében foglalkoztatják.
 - Fentiek miatt az Európai Unió tagállamából érkező munkavállaló vagy megbízott esetén ha a magánszemély párhuzamosan más tagállamban is rendelkezik biztosítási jogviszonnyal (tehát van munkaviszonya vagy megbízási jogviszonya) akkor azt A1-es jelű nyomtatvánnyal tudja igazolni. Ebben az esetben Magyarországon nem fizet járulékot és TAJ számot sem kell igényelni. A járulékot a biztosított saját tagállamában fizeti meg, melyről a SZTE részére nyilatkozatot tesz (HR KK Ny 16.62_f Külföldi magánszemélyek foglalkoztatása_Nyilatkozat járulékfizetésről).
- Amennyiben nem rendelkezik más tagállamban biztosítási jogviszonnyal, a jövedelem járulékköteles lesz Magyarországon, így TAJ szám igénylése is szükséges.
- Az úgynevezett „harmadik” ország állampolgára az a magánszemély, aki nem az EGT tagállamok, vagy Svájc állampolgára, ezen államokban nem rendelkezik állandó lakhellyel. E személyek biztosítási kötelezettségét a Magyar Köztársaság által kötött nemzetközi egyezmények rendezhetik. Egyezmények hiányában a magyar jogszabályok az irányadók.

Amennyiben a foglalkoztatott Magyarországon lesz biztosított, minden esetben **TAJ számot kell** igényelni.

TAJ számot a külföldi magánszemély saját részre személyesen (csak akkor, ha magyarországi lakcím kártyával rendelkezik), vagy az SZTE útján igényelhet a tartózkodási engedély, szállásbejelentő vagy lakcímkártya, érvényes utazási okmány birtokában. A TAJ szám kiadásához a HPI (SZSZI) munkatársa állít ki jogviszony igazolást és munkáltatói Megrendelő lapot.

VII. Az Egyetem belső eljárásrendje

1. Munkaviszony létesítése külföldi állampolgárral

A külföldiek foglalkoztatásával kapcsolatos adminisztratív teendőket a Humánpolitikai Igazgatóság látja el. A tervezett foglalkoztatást megelőzően, a **HR KK Ny 16.62 számú teljes körűen kitöltött adatlapot és annak mellékleteit** a foglalkoztatásra irányuló eljárás megkezdése előtt, (a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező európai uniós állampolgárok esetében) **legalább 60 nappal**, illetve (a harmadik országbeli állampolgárok esetében) **legalább 90 nappal korábban**, elektronikus úton vagy postai úton kell elküldeni a **Humánpolitikai Igazgatóságra**.

A HPI a további szükséges dokumentumok beszerzése és/vagy megküldése céljából az érintett szervezeti egységet értesíti.

Az I.-VI. pontokban ismertetett engedélyezési és bejelentési kötelezettség teljesítése után, az alább részletezettek figyelembevételével kezdheti meg a munkáltató az SZTE vonatkozó belső szabályai figyelembevételével a külföldi foglalkoztatására irányuló eljárás lebonyolítása után a foglalkoztatását.

Engedélymentes foglalkoztatás esetén az SZTE a III.3. pontban foglaltak alapján köteles foglalkoztatás helye szerint illetékes, állami foglalkoztatási szerv hatáskörében eljáró járási hivatalnak a foglalkoztatás megkezdését és megszűnését bejelenteni:

- a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személy,
- azon harmadik országbeli állampolgár, akinek a Magyar Köztársaság területén történő foglalkoztatásához nincs szükség engedélyre, valamint
- a menekültként, oltalmazottként vagy menedékesként elismert, továbbá a bevándorolt vagy letelepedett jogállású személyek foglalkoztatását. A foglalkoztatás kezdő időpontját legkésőbb a foglalkoztatás megkezdésének napján, a foglalkoztatás megszűnését legkésőbb az azt követő napon bejelenti. A bejelentéshez nem kell csatolni semmilyen mellékletet (útlevél, munkaszerződés, stb.)

Az SZTE elektronikus bejelentési kötelezettségének a Humánpolitikai Igazgatóság közreműködésével tesz eleget. A külföldi foglalkoztatásával érintett szervezeti egység a kitöltött és hivatalosan aláírt dokumentumot e-mail-ben megküldi a HPI munkatársának, aki azt elektronikusan továbbítja a Kormányhivatalnak. A bejelentés teljesítéséről visszajelzést küld a szervezeti egységnek.

Engedélyköteles foglalkoztatás esetén harmadik országbeli állampolgárral csak a kutatási célú, foglalkoztatási célú tartózkodási engedély vagy az EU Kék Kártya beszerzését követően köthető határozott idejű munkaszerződés. Családi együttélés céljából kiállított tartózkodási engedély birtokosa csak akkor alkalmazható, ha a tartózkodási engedély tartalmazza az SZTE-nél történő munkavégzést. A szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező európai uniós állampolgárok esetében a kinevezés és bejelentés megtétele a magyar munkavállalók foglalkoztatására vonatkozó szabályok szerint történik.

Harmadik országbeli állampolgárnak az SZTE-hez szóló munkavégzési helyet tartalmazó tartózkodási engedéllyel kell rendelkeznie, ahhoz, hogy foglalkoztatható legyen.

A tartózkodási engedély kiadása iránti kérelmet az eljáró hatóság összevont kérelmezési eljárás keretében bírálja el.

Harmadik országbeli állampolgárnak elsősorban elektronikus úton (Enter Hungary felületen, regisztrációt követően), vagy külképviseleten személyesen kell benyújtania a tartózkodási célt igazoló, magyarországi megélhetést, magyarországi szálláshely meglétét, egészségbiztosítás meglétét, a kiutazás feltételeit igazoló dokumentumokat az eljáró idegenrendészeti szerv részére.

Az engedélyek beérkezését követően a felvételi eljárás azonos a normál felvételi eljárással.

A harmadik országbeli személynek a tartózkodási engedély, szállásbejelentő és útlevél másolatát a munkáltató részére át kell adnia, azt a személyi anyagban kell megőrizni.

A Magyarországon engedélymentesen foglalkoztatható harmadik országbeli állampolgár munkavállalói jogviszonyának megszűnésével/megszüntetésével egyidejűleg a HPI az illetékes járási hivatal felé bejelentési kötelezettségének eleget tesz (445/2013. (XI.28.) Korm.rendelet 16.§ (1) bek.).

2. Megbízási szerződés megkötése külföldi állampolgárral

Megbízási szerződés keretében történő foglalkoztatás esetén az I.-VI. pontban foglaltak irányadók. A megbízási szerződés jogi ellenőrzés nélkül nem köthető meg.

Az SZTE-n külföldi állampolgár (szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személy, Magyarországon engedélymentesen foglalkoztatható harmadik országbeli állampolgár) foglalkoztatása esetén, az állami foglalkoztatási szerv hatáskörében eljáró járási hivatal felé a bejelentési kötelezettségének a HPI útján tesz eleget.

Megbízási szerződés aláírását követően, de a foglalkoztatás megkezdését megelőzően a szerződést megkötő szervezeti egység az aláírt szerződést, valamint a Bejelentés nyomtatványt kitöltve a HPI részére köteles megküldeni.

A megbízási szerződés megszűnése/megszüntetése esetén a foglalkoztató (megbízó) szervezeti egység a SZTE fent leírt bejelentési kötelezettségének teljesítése érdekében a HPI-t - a szerződés felek által történő megszüntetése esetén az aláírt szerződés megszüntetéséről szóló megállapodás, vagy az aláírt felmondás csatolásával - értesíti.